

Eventyr For Alle

A detailed black and white illustration of a fox's head, looking slightly to the right, positioned behind the title text.

Den lille Idas blomster

H. C. Andersen

Den lille Idas blomster

«De stakkars blomstene mine er helt døde!» sa den lille Ida. «De var så vakre på kvelden, og nå henger alle bladene visne! Hvorfor gjør de det?» spurte hun studenten som satt i sofaen; for han var hun glad i, han kunne de aller vakreste historier, og klippa ut så mange morsomme bilder:

Hjerter med små madammer i som dansa; blomster og store slott, hvor dørene kunne lukkes opp. Det var en lystig student! «Hvorfor ser blomstene så dårlige ut i dag?» spurte hun igjen, og viste ham en heil bukett som var ganske vissen.

«Ja, vet du hva de feiler?» sa studenten. «Blomstene har vært på ball i natt, og derfor henger de med hodet!»

«Men blomstene kan jo ikke danse!» sa den lille Ida.

«Jo», sa studenten. «Når det blir mørkt og vi andre sover, så springer de lystig omkring; de har ball nesten hver eneste natt!»

«Kan ikke noen barn være med på ballet?»

«Jo», sa studenten, «bittesmå gåseurter og liljekonvaller.»

«Hvor danser de peneste blomstene?» spurte lille Ida.

«Har du ikke ofte vært utenfor porten ved det store slottet hvor kongen bor om sommeren, der hvor den flotte hagen med alle blomstene er? Du har jo sett svanene som svømmer hen til deg når du skal gi dem brødsmuler. Der ute er det ordentlig ball, kan du tro!»

«Jeg var ute i hagen der i går med mora mi!» sa Ida. «Men alle bladene hadde falt av trærne, og det var slettes ingen blomster mer. Hvor er de? I sommer så jeg så mange!»

«De er inne på slottet!» sa studenten. «Du må skjønne at så snart kongen og alle hofffolkene flytter inn her til byen, så løper blomstene straks fra hagen og opp på slottet, og gleder

seg. Det skulle du ha sett! De to aller vakreste rosene setter seg på tronen, og så er de konge og dronning. Alle de røde hanekammene stiller seg opp på sida, og står og bukker, de er kammerjunkere. – Så kommer alle de nydelige blomstene, og så er det stort ball. De blå fiolene forestiller små sjøkadetter, de danser med hyasinter og krokuser, som de kaller frøkener! Tulipanene og de store gule linjene, det er gamle fruer, de passer på at det danses ordentlig, og at det går pent for seg.»

«Men», spurte lille Ida, «er det ingen som gjør blomstene noe fordi de danser på kongens slott?»

«Det er ingen som egentlig vet om det!» sa studenten. «Sommertider, om natta, kommer riktignok den gamle slottsforvalteren som skal passe på der ute, han har et stort knippe nøkler med seg, men så snart blomstene hører nøklene rasle, så blir de helt stille, skjuler seg bak de lange gardinene og stikker hodet frem. «Jeg kan lukter at det er noen blomster her inne», sier den gamle slottsforvalteren, men han kan ikke se dem.»

«Så morsomt!» sa den lille Ida og klappa i hendene. «Men kan ikke jeg heller få se blomstene?»

«Jo», sa studenten. «Husk bare å kikke inn av vinduet når du kommer ut dit igjen, så ser du dem nok. Det gjorde jeg i dag, da lå det ei lang gul påskelilje i sofaen og strakte seg — det var ei hoffdame!»

«Kan også blomstene i den botaniske hagen komme ut dit? Klarer de å dra den lange veien?»

«Ja, det kan du tro!» sa studenten. «For når de vil, så kan de fly. Har du ikke sett de vakre sommerfuglene, de røde, gule og hvite? De ser nesten ut som blomster, og det har de også vært, de har hoppa av stilken, høyt opp i lufta, og så har de slått med bladene, akkurat som om de var små vinger, og

så fløy de. Og siden de oppførte seg godt, fikk de lov å fly på dagen også, og skulle ikke hjem igjen og sitte stille på stilken, og så ble bladene til slutt til virkelige vinger. Det har du jo sett selv! Men det kan jo kanskje være at blomstene inne i den botaniske hagen aldri har vært ute på kongen slott, eller ikke vet at det er så lystig der om natta. Derfor skal jeg nå si deg noe! Så nå vil han bli så forbausa, den botaniske professoren som bor ved siden av, du kjenner ham jo sikkert. Når du kommer inn i hagen hans, skal du fortelle en av blomstene at det er stort ball ute på slottet, så sier du det igjen til alle de andre, og da flyr de av sted. Kommer da professoren ut i hagen, så er det ikke en eneste blomst, og han kan slett ikke forstå hvor de er henne.»

«Men hvordan kan blomstene fortelle det til de andre? Blomstene kan jo ikke snakke!»

«Nei, det kan de riktignok ikke!» svarte studenten. «Men da mimer de! Har du ikke sett at når det blåser litt, så nikker blomstene, og beveger alle de grønne bladene sine, det er like tydelig som om de snakka!»

«Kan professoren da forstå det de mimer?» spurte Ida.

«Ja, det kan du tro! Han kom en morgen ned i hage sin og så ei stor brennesle stå og mime med bladene til en vakker rød nellik. Den sa: *Du er så nydelig og jeg liker deg så godt!* Men noe sånt likte ikke professoren, og slo straks brenneslen over bladene, for de er fingrene dens, men så brente han seg, og fra den dagen tør han aldri mer røre ved en brennesle.»

«Det var morsomt!» sa den lille Ida og lo.

«Hvorfor innbiller du barnet slike ting?» sa den kjedelige embetsmannen som hadde kommet på besøk og satt i sofaen. Han likte slett ikke studenten, og gneldra hele tida når han så ham klippe ut de gøyale morsomme bildene: Snart en mann som hang i en galge og holdt et hjerte i

hånda, for han var en hjertetyv, snart ei gammel heks som red på en kost og hadde mannen sin på nesa. Det likte ikke embedsmannen, og så sa han, slik som nå: «Hvorfor innbille barnet slike ting? Det er bare dumme fantasier!»

Men den lille Ida syntes at det studenten fortalte om blomstene hennes var så morsom allikevel, og hun tenkte så mye på det. Blomstene hang med hodet, fordi de var trette av å danse hele natta, de var sikkert syke. Så gikk hun med dem bort til de andre lekene sine, som stod på et pent lite bord, og hele skuffa var full av ting. I dokkesenga lå dokka hennes, Sofie, og sov, men den lille Ida sa til henne: «Nå må du stå opp, Sofie, og ta til takke med å ligge i skuffa i natt, de stakkars blomstene er syke, og derfor må de ligge i senga di, håper de da blir friske igjen!» Og så tok hun opp dokka, men den så så tverr ut og sa ikke et eneste ord, for den var sint fordi den ikke kunne være i senga si.

Så la Ida blomstene i dokkesenga, trakk det lille teppet helt opp om dem, og sa at nå skulle de ligge pent og stille, så skulle hun koke te vann til dem, slik at de kunne bli friske og komme opp i morgen. Og hun trakk gardinene tett om den lille senga for at sola ikke skulle skinne i øynene deres.

Hele kvelden igjennom kunne hun ikke la være å tenke på det som studenten hadde fortalt henne, og da hun nå selv skulle til sengs, måtte hun først bort bak gardinene som hang

ned foran vinduene, hvor de vakre blomstene fra mora stod, både hyasinter og tulipaner, og så hviska hun helt stille: *Jeg vet nok at dere skal ha ball i natt!* Men blomstene lot som om de ikke forsto noen ting og rørte ikke et blad, men den lille Ida visste jo det hun visste.

Da hun hadde kommet i seng, lå hun lenge og tenkte på hvor nydelig det kunne være å se de vakre blomstene danse der ute ved kongens slott. «Lurer på om blomstene mine virkelig har vært med?» Men så falt hun i søvn. Ut på natta våkna hun igjen, hun hadde drømt om blomstene og studenten, som embetsmannen skjente på og sa han bare innbilte henne ting. Det var ganske stille i sovekammeret, hvor Ida lå. Natllampa brant der borte på bordet, og mora og faren hennes sov.

«Lurer på om blomstene mine fortsatt ligger i Sofies seng?» sa hun ved seg selv. «Det hadde jeg likt å vite!» Hun reiste seg litt og så bort på døra, som stod halvt på klem, der inne lå blomstene og alle lekene hennes. Hun lytta, og da var det akkurat som om hun hørte at det ble spilt på klaver inne i stua, men ganske forsiktig, og nydeligere enn hun hadde hørt noen gang før.

«Nå danser visst alle blomstene der inne!» sa hun. «Å Gud, jeg ønsker så gjerne se det!» Men hun turde ikke stå opp, for da kunne hun vekke faren og mora si. «Hvis de bare ville komme inn hit», sa hun. Men da blomstene ikke kom inn, og musikken fortsatte å spille så nydelig, da klarte hun slett ikke å la være, for det var alt for vakkert. Hun krøyp ut av den lille senga si og gikk ganske sakte bort til døra og kikka inn i stua. Nei, skal si det var morsomt det hun fikk se!

Det var slett ikke noen natllampe der inne, men allikevel ganske lyst, månen skinte gjennom vinduet rett inn på gulvet! Det var nesten som om det skulle vært dag. Alle hyasintene

og tulipanene stod i to lange rekker på gulvet, det var slett ingen flere i vinduet, der stod det tomme pletter. Nede på gulvet dansa alle blomstene så nydelig rundt om hverandre, lagde ordentlige kjeder og holdt hverandre i de lange grønne bladene når de svingte rundt. Men borte ved klaveret satt ei stor gul lilje, som lille Ida bestemt hadde sett i sommer, for hun huska godt det studenten hadde sagt: «Nei, så den ligner frøken Line!» Men da lo de alle sammen av ham; men nå syntes virkelig Ida også at den lange gule blomsten ligna frøkna, og den satt også like godt i gang med å spille. Snart la den det avlange gule ansiktet sitt på den ene sida, snart på den andre, og nikka i takt til den vakre musikken! Slettes ingen merka den lille Ida. Nå så hun en stor blå krokus hoppe midt opp på bordet hvor lekene stod, gå like bort til dokkesenga og trekke gardinene til side. Der lå de syke blomstene, men de reiste seg straks opp, og nikka ned til de andre at de også ville være med å danse. Den gamle røykmannen, som underleppa var brukket av på, stod opp og bukka for de pene blomstene, de så slett ikke syke ut, de hoppa ned mellom de andre og var så fornøyde.

Så var det akkurat som om noe falt ned fra bordet. Ida så ned dit, og det var fastelavnsriset som hoppa ned, det syntes også at det hørte med til blomstene. Det var også svært nydelig, og øverst var det festa ei lita voksdukke som hadde en bred hatt på hodet, akkurat som den som embetsmannen gikk med. Fastelavnsriset hoppa på sine tre røde trebein midt innimellom blomstene, og trampa ganske sterkt, for det dansa masurka, og den dansen kunne ikke de andre blomstene, fordi de var så lette og ikke kunne trampe.

Voksdokka på fastelavnsriset ble plutselig med ett stor og lang, snurra seg rundt ovenfor papirblomstene og ropte ganske høyt: «Hvorfor innbille barnet slike ting? Det er bare

dumme fantasier!» Og så ligna voksdokka akkurat på embetsmannen med den brede hatten, og så like gul og gneldrende ut, men papirblomstene slo ham på de tynne beina, og så krøyp han sammen igjen og ble ei bitta lita voksdokke. Det var så morsomt å se på! Den lille Ida kunne ikke la vær å le. Fastelavnsriset fortsatte å danse, og embetsmannen måtte danse med, det hjalp ikke om han gjorde seg stor og lang eller forble den lille gule voksdokka med den store, sorte hatten. Da ba de andre blomstene for ham, spesielt de som hadde ligget i dokkesenga, og så lot fastelavnsriset være. I det samme banka det ganske sterkt inne i skuffa hvor Idas dokke, Sofie, lå sammen med så mange andre leker. Røykmannen løp bort til kanten av bordet, la seg langt ut på magen sin og fikk trekt ut skuffa littegranne. Da reiste Sofie seg opp og så seg ganske forundra rundt omkring. «Her er det nok ball!» sa hun. «Hvorfor er det ingen som har sagt det til meg?»

«Vil du danse med meg?» sa røykmannen.

«Jo, du er en pen en å danse med!» sa hun og vendte ham ryggen. Så satte hun seg på skuffen og tenkte nok at en av blomstene ville komme å engasjere henne, men det kom ingen. Så kremta hun: *Hm, hm hm!* Men allikevel kom det ikke én. Røykmannen danse nå helt alene, og det var ikke så dårlig!

Da nå ingen av blomstene så ut til å se Sofie, lot hun seg dumpe ned fra skuffa rett ned på gulvet, så det lagde stor lyd. Alle blomstene kom så løpende bort rundt omkring henne og spurte om hun ikke hadde slått seg, og de var alle så høflige imot henne, spesielt blomstene som hadde ligget i senga hennes; men hun hadde nå slett ikke slått seg, og alle Idas blomster sa takk for den deilige senga og holdt så mye av henne, tok henne bort midt på gulvet hvor månen skinte,

dansa med henne, og alle de andre blomstene stod i krets rundt. Nå var Sofie fornøyd! Og hun sa at de kunne gjerne beholde senga hennes, hun brydde seg slett ikke noe om å ligge i skuffa.

Men blomstene sa: «Du skal ha så mange takk, men vi kan ikke leve så lenge! I morgen er vi helt døde, men si til den lille Ida at hun skal begrave oss ute i hagen, hvor kanarifuglen ligger, så vokser vi opp igjen til sommeren og blir mye vakrere.»

«Nei, dere må ikke dø!» sa Sofie, og så kysa hun blomstene. I det samme gikk salsdøra opp, og en hel mengde vakre blomster kom dansende inn. Ida kunne slett ikke begripe hvor de hadde kommet fra, det var sikkert alle blomstene ute fra kongens slott . Aller fremst gikk to vakre roser, og de hadde små gullkroker på, det var en konge og ei dronning, så kom de nydeligste levkøyer og nelliker, og de hilste til alle sider. De hadde musikk også, store valmuer og pioner blåste i ertebelger så de var helt røde i hodet. Blåklokkene og de små hvite snøklokkene klinga akkurat som

om de hadde bjeller på. Det var en morsom musikk. Så kom det mange andre små blomster, og de dansa alle sammen, de blå fiolene og de røde tusenfrydene, gåseurtene og liljekonvallene. Og alle blomstene kyssa hverandre, det var nydelig å se!

Til slutt sa blomstene god natt til hverandre, og så lista også den lille Ida seg bort til senga, hvor hun drømte om alt det hun hadde sett.

Da hun stod opp neste morgen, gikk hun straks bort til det lille bordet for å se om blomstene var der ennå. Hun trakk gardinet til side fra den lille senga. Ja, der lå de alle sammen, men de var helt visne, mye mer enn i går. Sofie lå i skuffa hvor hun hadde lagt henne, hun så skikkelig søvniq ut.

«Kan du huske hva du skulle si til meg?» sa den lille Ida, men Sofia så helt stum ut og sa ikke et eneste ord. «Du er slett ikke god», sa Ida, «og de dansa jo med deg alle sammen.» Så tok hun ei lita papireske som det var tegna nydelige fugler på, den lukka hun opp og la de døde blomstene i den. «Det skal være den nydelige likkista deres», sa hun, «og senere når de norske fetterne kommer bort hit, så skal de være med å begrave dere ute i hagen, slik at dere i sommer kan vokse opp og bli enda mye vakrere!»

De norske fetterne var to raske gutter, de het Jonas og Adolf. Faren deres hadde gitt dem to nye flitsbuer, og disse hadde de med for å vise Ida. Hun fortalte dem om de stakkars blomstene som var døde, og så fikk de lov å begrave dem. Begge guttene gikk foran med flitsbuene på skuldrene, og den lille Ida gikk baketter med de døde blomstene i den nydelige eska. Ute i hagen ble det gravd ei lita grav. Ida kyssa først blomstene, satte dem så med eska ned i jorda, og Adolf og Jonas skøyt med flitsbuer over grava, for de hadde ingen gevær eller kanoner.

Ordforklaringer

- **hanekam:** plante, underart av *celosia*
- **kammerjunker:** en del av det kongelige hoff, tittelen med lavest rang
- **røykmann:** liten trefigur, brukt til å ha røkelse i for god lukt i rommet
- **flitsbue:** kraftig bue med håndtak

Eventyr For Alle.no

Les og hør kjente og ukjent eventyr,
gratis på norsk!

eventyrforalle.no

Dansk kunsteventyr av Hans Christian Andersen (1805-1875).
(Offentlig eiendom - public domain)

Originaltittel: Den lille Idas Blomster

Norsk oversettelse: Karl-Robert Rønning

Basert på:

- Danske originalteksten [Den lille Idas Blomster \(1835\) \(kb.dk\)](http://denlilleidasblomster.kb.dk) (Offentlig eiendom - public domain)
- Engelske oversettelsen *Little Ida's Flowers* av H. P. Paull (1812-1888) fra [Fairy tales of Andersen, 1872 \(hca.gilead.org.il\)](http://hca.gilead.org.il) (Offentlig eiendom - public domain)

Dette verket er lisensiert under følgende Creative Commons lisens: Navngivelse-DeLPåSammeVilkår 4.0 Internasjonal. For å se en kopi av denne lisensen, besøk <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>.

Illustratør: Edna F. Hart (18??-?) og Louis Rhead (1857-1926)
To første illustrasjoner av Hard, de to siste av Rhead.

Kilder:

- [Hans Andersen's Fairy Tales. First Series, 1886 \(archive.org\)](http://archive.org)
- [Hans Andersen's Fairy Tales And Wonder Stories, 1914 \(babel.hathitrust.org\)](http://babel.hathitrust.org)

Dette arbeidet er fri for kjente opphavsrettsrestriksjoner.